	ФОРМУЛЯР	Индекс: FO - 04.01.01 - 02
	УЧЕБНА ПРОГРАМА	Издание: Р - 02
		Дата: 01.09.2018
		Стр. 1 от 7 страници

МЕДИЦИНСКИ УНИВЕРСИТЕТ - ПЛЕВЕН
ФАКУЛТЕТ „МЕДИЦИНА”

„МДД,”

УЧЕБНА ПРОГРАМА

ПО

„ГЕРИАТРИЯ“

ЗА ОБУЧЕНИЕ НА СТУДЕНТИ ОТ МУ – ПЛЕВЕН

СПЕЦИАЛНОСТ „МЕДИЦИНА“

ОБРАЗОВАТЕЛНО-КВАЛИФИКАЦИОННА СТЕПЕН „МАГИСТЪР“

КВАЛИФИКАЦИЯ „ЛЕКАР“

Разработил: Запиши преподавателя	Одобрена от: Проф. А. Аспарухов, д.м.н.	Утвърдена от: Факултетен съвет	Редакция № 1
1.09.2018 /date, signature/ /date, signature/ /date/	Валидна от : 1.09.2019

	ФОРМУЛЯР	Индекс: FO - 04.01.01 - 02
	УЧЕБНА ПРОГРАМА	Издание: Р - 02
		Дата: 01.09.2019
		Стр. 2 от 7 страници

По учебен план на ФМ – Плевен – факултативна дисциплина

Учебен семестър: X-ти

Хорариум: общо часа: 20 ч. (16 часа лекции, 4 часа семинарни занятия)

Кредити:

Преподаватели:

Доц. д-р Фредерик Людмилов Григоров, д.м. , моб.тел. 0897446453, e-mail: grigorov@dr.com

ЦЕЛ И ЗАДАЧИ НА ОБУЧЕНИЕТО

Удължаването на средната продължителност на живота в резултат и на въвеждането на нови диагностични и лечебни методи, на нови технологии в медицината е безспорен успех, но и голямо предизвикателство за съвременните общества, включително и по отношение на нарастващата нужда от повече средства за медицинска помощ, по отношение и на организацията и оказването на качествена медицинска помощ при възрастни и стари хора. Съхраненото и подобро здраве на възрастните и стари хора може да се окаже ценен ресурс и резерв за развитие на съвременните общества. Основен фактор за съхраняване и подобряване на здравето и при възрастни и стари хора е качеството на медицинската помощ. Възрастните и стари хора не са хомогенна група и идентифицирането на гериатричния пациент сред възрастните и стари хора е основата и предпоставката за оказване на медицинска помощ с добро качество при възрастните и стари хора като цяло.

Съвременната гериатрия бележи бързо развитие при непрекъснатата тенденция за застаряване на населението, по-честата и комбинирана патология при възрастните и стари хора, обичайно с по-тежка клинична картина и по-неблагоприятна прогноза на заболяванията. Възрастните и стари хора, макар и на съвременния етап да не са основен дял от населението, са най-честите ползватели на здравни услуги и средства отделни за здравеопазване. Бързото развитие на гериатричната наука, а и клиничната практика показват, че възрастните и стари хора имат специфични здравни нужди и при оказването на медицинска помощ се изисква специфика в подхода, клиничното мислене и поведение на лекаря. Предвид застаряването на българското общество все по належаща става нуждата от по-качествена медицинска помощ при възрастни и стари хора. Обучението по гериатрия е ключово решение в този аспект.

Възрастните и стари хора боледуват по-често от т.н. социално-значими заболявания, а отделяните средства за здравна и съответно социална помощ на възрастните и стари хора са значителни, при тенденция за непрекъснатото им нарастване. Увеличаващия се относителен дял на възрастните и стари хора обуславя появата на специфични и непознати проблеми за „традиционната” здравеопазна и социално-осигурителната система. Несъмнено нарастващия финансов натиск върху здравеопазна и социално-осигурителната система обосновава необходимостта от оптимизиране както на организацията на здравеопазването, така и на изразходването на средствата за здравна и социална помощ на възрастните и стари хора. Едно от задължителните условия и предпоставка за постигане на оптимални резултати за здравето на възрастните и стари хора е постигането на достатъчен брой и добре обучени специалисти (на първо място лекари) за компетентно решаване на здравните проблеми на възрастните и стари хора. Обучението по гериатрия на студентите по специалността “Медицина” е предпоставка за разширяването на познанията и придобиването на практически умения, които ще определят възможността за развитие на компетентността на лекарите от практиката да осъществяват при възрастните и стари хора медицинска помощ, която има специфични характеристики и особености.

Целта на обучението по учебната дисциплина гериатрия е студентите да усвоят базисни теоретични знания за най-честите и значими проблеми свързани със здравето на

	ФОРМУЛЯР	Индекс: FO - 04.01.01 - 02
	УЧЕБНА ПРОГРАМА	Издание: Р - 02
		Дата: 01.09.2019
		Стр. 3 от 7 страници

възрастните и стари хора и възможните подходи за решаването им, за специфичните особености в клиничното протичане и диагностичния процес на заболяванията, за специфичните ефекти и влияние на заболяванията при възрастните и стари хора, възможностите за профилактика и рехабилитация. Основна цел на обучението е придобитите знания да са полезни за осъществяваната от лекарите медицинска помощ и да са предпоставка за изпълнението на медицинска помощ с високо качество при възрастни и стари хора.

Основна задача на обучението по гериатрия е чрез оптималното съчетание на теоретичната подготовка и практическите умения придобити в курса на обучение по клиничните дисциплини да се акцентира върху необходимите теоретични знания и практически умения за осъществяване на медицинска помощ при болни възрастни и стари хора. Важна задача на обучението е придобиване на знания благоприятстващи по-широкото приложение на доказали ефективността, безопасността и полезността си за възрастните и стари хора, диагностични и лечебни интервенции.

Важна насока, обоснована от съвременната тенденция за осъществяване на специализирана гериатрична помощ от екипи от специалисти, е усвояване от бъдещите лекари на умения за пълноценна работа в екип със специалисти от различни медицински специалности, предвид необходимостта от комплексна гериатрична оценка на възрастните и стари хора за идентифициране на гериатричния пациент, нуждаещ се от многоаспектно и комплексно решаване на здравните проблеми.

Основна задача на обучението по гериатрия на студентите по специалност “Медицина” е ясно определяне на компетентността и ролята на лекаря в работата с болни възрастни и стари хора на екипа от специалисти от медицински и немедицински специалности.

Курсът на обучение по гериатрия следва да обогати разбирането на студентите за същността на процесите на стареене, да подпомогне повишаването на знанията за психологичните и психични проблеми и във връзка с това специфика в комуникацията, за храненето, медикаментозната и немедикаментозна терапия при възрастните и стари хора, за специфичните особености в клиничното протичане, диагностиката и лечението на заболяванията в напреднала и старческа възраст, за особеностите и спецификата при оказване на медицинска помощ и решаване на здравните проблеми при възрастни и стари хора.

ФОРМИ НА ОБУЧЕНИЕ:

- Лекции
- Учебно-практически занятия

МЕТОДИ НА ОБУЧЕНИЕ:

- Лекционно изложение
- Дискусии
- Самостоятелна работа на студентите

КОНТРОЛ И ОЦЕНКА НА ЗНАНИЯТА:

- Текущ контрол
-

ФОРМУЛЯР

Индекс: FO - 04.01.01 - 02

Издание: P - 02

УЧЕБНА ПРОГРАМА

Дата: 01.09.2019

Стр. 4 от 7 страници

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА УЧЕБНИЯ МАТЕРИАЛ ПО ТЕМИ

N	Тема	Лекции	Семинари/ упражн.	Общо часове
	<i>Хорариум</i>	16 часа	4 часа	20 часа
1.	Геронтология. Стареене и старост. Теории за стареенето. Демографски тенденции. Физиологични промени при стареенето. Гериатрия. Предмет и задачи.	2 часа		2 часа
2.	Здравеопазване за възрастните и стари хора. Организация на медицинската помощ. Палиативни грижи. Психологични проблеми на стареенето. Особенности на психиката на възрастните и стари хора. Социални проблеми при възрастните и стари хора. Социално законодателство. Ейджизъм. Етични проблеми на взаимоотношенията лекар-гериатричен пациент.	1 час		1 час
3.	Гериатрична фармакология. Принципи на медикаментозното лечение при възрастни и стари хора. Хранене при възрастните и стари хора. Геродиетика.	2 часа		2 часа
4.	Характеристика и особености на протичане на заболяванията при възрастните и стари хора. Особенности на клиничната оценка. Основни клинични принципи в гериатрията. Основни проблеми в процеса на изследване на възрастните и стари хора. Гериатрична оценка. Характеристика на гериатричния пациент.	2 часа		2 часа
5.	Основни симптоми, синдроми и по-чести здравни проблеми при възрастните и стари хора. Симптоми „гиганти” в гериатрията. Полиморбидитет-проблеми. Здравни грижи при възрастни и стари хора.	1 час		1 час
6.	Гериатрична оценка		2 часа	2 часа
7.	Болести на дихателната система при възрастни и стари хора.	1 час		1 час
8.	Болести на сърдечно-съдовата система при възрастните и стари хора.	2 часа		2 часа
9.	Болести на гастроинтестиналния тракт при възрастни и стари хора. Болести на отделителната система при възрастни и стари хора.	1 час		1 час
11.	Хематологични заболявания при възрастни и стари хора. Болести на ендокринната система при възрастни и стари хора.	1 час		1 час
12.	Ревматологични заболявания при възрастни и стари хора. Заболявания на опорно-двигателния	1 час		1 час

	ФОРМУЛЯР	Индекс: FO - 04.01.01 - 02
	УЧЕБНА ПРОГРАМА	Издание: Р - 02
		Дата: 01.09.2019
		Стр. 5 от 7 страници

	апарат.			
13.	Неврологични, психиатрични, хирургични, ортопедични, урологични, очни, гинекологични, оториноларингологични заболявания при възрастни и стари хора.	1 час		1 час
14.	Профилактика на заболяванията при възрастните и стари хора. Рехабилитация. Качество на живот.	1 час		1 час
15.	Медицинска помощ при гериатричен пациент-специфика и особености при оказване на медицинска помощ на гериатричен пациент. Екипен подход. Спешна помощ в гериатрията.		2 часа	2 часа
	ОБЩО	16 часа	4 часа	20 часа

МЕТОДИ ЗА КОНТРОЛ:

Контролът на придобитите знания от студентите е текущ и се основава на проявената активност на студентите при обсъжданията и изпълнението на поставените задачи.

СИСТЕМА ЗА НАТРУПВАНЕ НА КРЕДИТИ - съгласно УП

Целта на системата за натрупване и трансфер на кредити по учебната дисциплина е да се отговори на Наредбата за трансфер на кредити във висшите училища.

Кредитният еквивалент по учебната дисциплина се формира от пълната студентска заетост, като включва аудиторната и извън аудиторната заетост и е в съответствие с Наредбата за трансфер на кредити във висшите училища.

Общият брой кредити за учебната дисциплина е кредита.. Разпределението на кредитите за аудиторна заетост и извънаудиторна заетост на студентите по учебната дисциплина гериатрия е съответно и кредита.

МЯСТО НА ДИСЦИПЛИНАТА В ЦЯЛОСТНОТО ОБУЧЕНИЕ ПО СПЕЦИАЛНОСТТА:

Учебната дисциплина е факултативна по учебния план. Изучава се през 10-ти семестър от курса за обучение.

Обучението по учебната дисциплина осигурява знания, необходими за дейността на лекаря при оказване на медицинска помощ и решаване на здравни проблеми, отнасящи се до съхраняване и подобряване на здравето на гериатрични пациенти.

ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ :

След приключването на курса на обучение по учебната дисциплина студентите трябва да са усвоили базисни теоретични знания по гериатрия, позволяващи им да приложат и усвоените в курса на обучение по специалността «Медицина» теоретични знания и практически умения при оказване на медицинска помощ и решаване на здравни проблеми при гериатрични пациенти.

КОНСПЕКТ ЗА СЕМЕСТРИАЛНИЯ ИЗПИТ

1. Гериатрия. Предмет и задачи. Геронтология. Физиологични промени при стареенето. Теории за стареенето.
2. Здравеопазване за възрастните и стари хора. Организация на медицинската помощ. Палиативни грижи.

	ФОРМУЛЯР	Индекс: FO - 04.01.01 - 02
	УЧЕБНА ПРОГРАМА	Издание: Р - 02
		Дата: 01.09.2019
		Стр. 6 от 7 страници

3. Психологични проблеми свързани със стареенето. Особенности на психиката при възрастните и стари хора.
4. Гериатрична фармакология. Особенности на фармакокинетиката и фармакодинамиката на медикаментите при възрастни и стари хора. Принципи на медикаментозното лечение при възрастни и стари хора.
5. Хранене при възрастните и стари хора. Геродиетика.
6. Характеристика и особености на заболяванията при възрастните и стари хора. Особенности на клиничната оценка. Основни клинични принципи в гериатрията. Проблеми при оказване на здравни грижи на гериатричен пациент.
7. Основни симптоми, синдроми и по-чести здравни проблеми при възрастните и стари хора. Делириум, деменция, депресия, нарушения в съня, неподвижност, инконтиненция, сексуални проблеми.
8. Основни симптоми, синдроми и по-чести здравни проблеми при възрастните и стари хора. Падания, синкопи, намалено зрение, увреден слух, декубитуси, постурална хипотония, дехидратация.
9. Основни проблеми в процеса на изследване на възрастните и стари хора.
10. Гериатрична оценка. Гериатричен пациент.
11. Болести на дихателната система при възрастни и стари хора.
12. Болести на сърдечно-съдовата система при възрастните и стари хора.
13. Болести на гастроинтестиналния тракт при възрастни и стари хора.
14. Хематологични заболявания при възрастни и стари хора.
15. Болести на отделителната система при възрастни и стари хора.
16. Болести на ендокринната система при възрастни и стари хора.
17. Ревматологични заболявания при възрастни и стари хора.
18. Хирургични, ортопедични, урологични, очни, оториноларингологични, гинекологични заболявания при възрастните и стари хора.
19. Неврологични и психиатрични заболявания при възрастни и стари хора.
20. Профилактика при възрастните и стари хора. Рехабилитация. Качество на живот. Етични проблеми при оказване на медицинска помощ и на взаимоотношенията лекар-гериатричен пациент.
21. Спешна гериатрична помощ.

СПИСЪК НА ПРЕПОРЪЧВАНАТА ЛИТЕРАТУРА:

1. **Ф. ГРИГОРОВ, РЪКОВОДСТВО ПО ГЕРИАТРИЯ, ИЦ "МУ-ПЛЕВЕН", 2005, 265.**
2. M.S. John Pathy, Alan J. Sinclair, John E. Morley, Principles and Practice of Geriatric Medicine, Fourth Edition, John Wiley & Sons Ltd, 2006, 2016. ISBN-13 978-0-470-09055-8, ISBN-10 0-470-09055-3
3. C. Arenson, J.usby-Whitehead, K. Brummel-Smith, J.G. O'Brien, M.H. Palmer, W. Reichel, Reichel's Care of the Elderly. Clinical Aspects of Aging. Sixth Edition, Cambridge University Press, 2009, ; ISBN-13 978-0-511-50834-9, ISBN-13 978-0-521-86929-4
4. S.C. Durso, L.K. Bowker, J.D. Price, S.C. Smith, Oxford American handbook of geriatric medicine, Oxford University Press, Inc., 2010, 801; ISBN 978-0-19-537318-9
5. J.M. Holroyd-Leduc, M. Reddy, Evidence-Based Geriatric Medicine. A Practical Clinical Guide, Blackwell Publishing Ltd., 2012, 192; ISBN 978-1-4443-3718-1
6. G. Folkerts, J. Garssen, Pharma-Nutrition, Springer Cham NewYork Heidelberg Dordrecht London, 2014, 484; ISBN 978-3-319-06150-4, ISBN 978-3-319-06151-1
7. B. Korc-Grodzicki, W.P. Tew, Handbook of geriatric oncology : practical guide to caring for the older cancer patient, Springer Publishing Company, 2017, 365; ISBN 9781620701041, ISBN 9781617052828
8. J.W. Grabbe, Recent Advances in Geriatric Medicine, V.# 2, An Interdisciplinary Approach to

	ФОРМУЛЯР	Индекс: FO - 04.01.01 - 02
	УЧЕБНА ПРОГРАМА	Издание: Р - 02
		Дата: 01.09.2019
		Стр. 7 от 7 страници

Geriatric Medicine, Bentham Science Publishers – Sharjah, UAE, 2017, 152; eISBN 978-1-68108-451-0, ISBN: 978-1-68108-452-7

9. S. Akhtar, S. Rosenbaum, Principles of geriatric critical care, Cambridge University Press, 2018, 234; ISBN 9781316613894

10. A. Vaiserman, Early Life Origins of Ageing and Longevity(Healthy Ageing and Longevity), Springer Nature Switzerland AG, 2019, 310; ISBN 978-3-030-24957-1 ISBN 978-3-030-24958-8

11. M. Montero-Odasso, R. Camicioli, Falls and Cognition in Older Persons, Springer Nature Switzerland AG, 2020, 436; ISBN 978-3-030-24232-9 ISBN 978-3-030-24233-6

АВТОР НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА: Доц. д-р Фредерик Л. Григоров, д.м.

.....